

SVEBIO
Svenska Bioenergiföreningen
/Kjell Andersson

2016-01-29

REMISSYTTRANDE

Fi2015/05650/S2

Till
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss avseende regeringskansliets promemoria Vissa statsstödskrav på bränsleskatteområdet

Svebio har beretts möjlighet att avge yttrande över rubricerade promemoria och vill framhålla följande:

Sammanfattande synpunkter

. Förslaget innebär en ytterligare omfattande administrativ börda för de tillverkare och användare av berörda biobränslen, som genom sin verksamhet bidrar till att minska belastningen på miljö och klimat och reducerar användningen av fossila bränslen. Den ökade administrativa bördan sker utanpå de tidigare krav som införts genom anläggningsbesked för biodrivmedel.

Producenterna av biodrivmedel och användare av skattebefriade bränslen får ägna en allt större del av sin tid åt att fylla i blanketter och sätta sig in i komplicerade regelverk, när de borde få ägna sig åt att producera, sälja och använda sina miljövänliga produkter.

. Promemorians uppskattning av kostnaderna för den ökade administrationen är kraftigt underskattad. Regelverket kring "företag utan rätt till statligt stöd" skapar rättsosäkerhet och kommer att leda till att många aktörer stängs ute från marknaden. Det gäller främst mindre företag och företag i andra länder. Regelverket kommer därför att fungera som ett handelshinder.

. Det nya regelverket innebär att man inför en ökad grad av osäkerhet för producenterna, distributörerna och användarna av de skattebefriade bränslena. Vi är övertygade om att detta kommer att hämma utvecklingen av marknaden för förnybara bränslen och därmed få direkta och indirekta negativa effekter för klimatpolitiken.

. Offentliggörandet av uppgifter på den webb-plats som inrättas för information om stödmottagarnas statsstöd strider mot den gängse företagssekretessen och kan komma att allvarligt skada enskilda företags verksamhet.

Motivet – den orimliga tolkningen att skattebefrielsen som statsstöd

Skälet till att detta nya regelverk, och det tidigare regelverket om anläggningsstöd, nu införs är den orimliga tolkningen att skattebefrielsen är ett statsstöd. Enligt Svebios uppfattning är skattebefrielsen endast en konsekvens av att fossila bränslen beläggs

med skatt enligt principen om att förorenaren ska betala. Detta synsätt borde präglade EU:s och EU-kommissionens klimatpolitiska arbete, och dess skattepolitik, och har stöd i Lissabonfördraget. Efter Parisavtalets skärpning av klimatmålet från att vara ett 2-gradersmål till att sträva efter att begränsa medeltemperaturhöjningen till 1,5 grad framstår omställningen av energisystemet och transportsektorns energianvändning i Europa som än mer angelägen. EU-kommissionens regelverk för statsstöd och den svenska regeringens tillämpning av detta regelverk motverkar den omställning som nu krävs. Den svenska regeringen bör mot den här bakgrunden fortsatt med kraft hävda att skattebefrielsen inte ska betraktas som statsstöd.

Den framtida behandlingen av flytande biobränslen för värmeproduktion

Det föreslagna regelverket skapar osäkerhet om den framtida behandlingen av skattefriheten för bioolja.

Det finns en risk att Kommissionen kan komma att betrakta skattebefrielsen för bioolja som ett statsstöd och att den föreslagna lagstiftningen inte bara kommer att gälla biodrivmedel. Denna lag ger då möjlighet att helt utestänga dessa produkter från nuvarande marknad då de inte har erhållit anläggningsbesked?

Kapitel 2.2.6 Offentliggörande av uppgifter på webbplatsen

Kommissionen arbetar med att ta fram ett system för insamling av information om olika stödåtgärder som ska publiceras på en webbplats. För svenskt vidkommande ska Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser få ansvaret att fördela behörigheter till databasen. Hur säkerställer man att inte enskilda företag kan identifieras utifrån hur mycket de producerar då sådan lagstiftning om otillbörlig konkurrens gör att viss biodrivmedelsstatistik inte kan visas? Väger kravet från EU högre än svensk konkurrenslagstiftning? Se även promemorians egna kommentar i kapitel 8.2 "Offentliggörandet av uppgifter på webbplatsen om stödmottagarnas skattestöd skulle under vissa omständigheter kunna påverka företagets konkurrensförhållanden på så sätt att den i vissa fall kan röja företagsspecifik information till andra företag".

Vi anser att denna fråga måste klarläggas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Kapitel 5 Definitionen av "företag i ekonomiska svårigheter"

Avsikten med EU:s regelverk måste rimligen vara att förhindra att statsstöd används som ett sätt att stödja företag som håller på att gå omkull. Så som regelverket utformas kan det emellertid leda till att staten medverkar till att företag går under och "tippar det över kanten". Det kan ske genom att ett företags produkter blir omöjliga att sälja när det börjar gå rykten om att företaget har ekonomiska svårigheter, eftersom eventuella köpare inte vill riskera att produkterna inte längre får skattebefrielse.

Statsstödetts karaktär vid skattebefrielse är en annan än när statsstöd ges till olika typer av projekt, investeringar, etc. Vid skattebefrielsen handlar det om att alla produkter av ett visst slag får skattebefrielse, och alla de företag som tillhandahåller produkten och som köper produkten räknar med att skattebefrielsen/statsstödet gäller lika för alla.

Genom regeln om att stöd inte får ges till "företag i ekonomiska svårigheter" skapas en misstänksamhet och ett osäkerhetsmoment på marknaden, som gör att olika aktörer kommer att behandlas olika. Stora, stabila företag får ett extra företräde på marknaden,

medan mindre och okända företag och framför allt företag i andra länder som exporterar till Sverige kommer att missgynnas. Regelverket kommer därmed också att fungera som ett handelshinder.

I promemorian finns en rad förhållanden beskrivna som definierar begreppet "företag i ekonomiska svårigheter". Några av dessa är relativt entydiga, medan andra innehåller betydande grader av osäkerhet. Dessutom finns en tidsaspekt. Vid vilket tillfälle ska den rapporterade stödmottagen anses ha fått vetskap om att en leverantör är "ett företag i ekonomiska svårigheter" och vid vilken tidpunkt ska stödet anses vara olagligt? Vad händer med beställda, inköpta respektive lagerhållna kvantiteter? Anses dessa vara lagliga och möjliga att sälja med skattebefrielse? Finns det en skyldighet att omedelbart rapportera ett förändrat ekonomiskt förhållande för en leverantör? Måste en importör av etanol från Brasilien ha en löpande bevakning av det producerande företagets ekonomiska ställning? Hur ska man hantera företag inom en koncern? Om ett moderbolag råkar i ekonomiska svårigheter, ska då också ett dotterbolag anses vara i ekonomiska svårigheter?

En ytterligare osäkerhet skapas genom att definitionen uppges vara "dynamisk", dvs att definitionen kan förändras.

Ett aktuellt exempel kan illustrera problematiken. Ett av världens största bioenergiföretag, spanska Abengoa, inställde för ett par månader sedan betalningarna och är nu under rekonstruktion. Abengoa har ett stort antal produktionsanläggningar för etanol i Europa och Nordamerika. Under rekonstruktionen försöker man nu finna köpare till biobränsledivisionen i företaget. Som vi tolkar promemorians förslag är skattebefrielse för etanol producerad av Abengoa otillåtet statsstöd. Eventuella köpare av etanol från Abengoa måste därför avbryta all import från företaget. Det minskar möjligheterna att genomföra en rekonstruktion av företaget genom att det förhindrar försäljning av produkter från företaget.

En konsekvens av förslaget är sannolikt att import av biodrivmedel kommer att motverkas, att handeln begränsas och att mindre aktörer missgynnas på marknaden. Samtliga dessa faktorer innebär att marknaden fungerar sämre vilket innebär högre kostnader för kunderna och sämre konkurrenskraft för biodrivmedlen, med negativa effekter för klimatpolitiken. Den här effekten finns inte redovisad i promemorian.

Kapitel 6.4

Avdragsrätten slopas för skatt på bränsle som utgör vegetabiliska oljor etc och "icke-syntetisk metanol", Fame eller biogas. Varför görs distinktionen om "icke-syntetisk" när förnybar metanol kan tillverkas (och görs) syntetiskt likväl som fossilt? Vi anser att man i det här sammanhanget bör ändra definitionen av skattebefriad metanol till att gälla "metanol av biogent ursprung" alternativt "biobaserad metanol".

8.2 Effekter för företagen

Enligt vår uppfattning underskattar promemorian kraftigt konsekvenserna av förslagen för företagen, både den administrativa bördan och kostnaden. Kravet på rapportering är omfattande. Särskilt kravet på att klarlägga om det producerande företaget inte är ett företag som saknar rätt till statsstöd kommer att kräva omfattande kontroller.

Effekter för företagen bedöms vara 30 000 stödmottagande företag som ska visa att de inte är företag utan rätt till statligt stöd. Drygt 26 000 av dessa är jordbruk, skogsbruk eller vattenbruk. Flertalet av dessa är mindre bolag. När man i promemorian anger att

det för varje rapporterande företag bara tar 2 – 8 minuters arbetstid per blankett förutsätter man att alla rapporterande företag har rutiner och känner till de krav som ställs.

Kostnaden som uppskattas för alla till som mest 3,3 miljoner kr/år är alldeles för lågt satt. Ett biodrivmedelsföretags revisor uppskattar att kostnaden är minst 1 miljon kr per år per bolag för de redovisningar som nu sker med hållbarhet, anläggningsbesked, statistikrapportering, skatter med mera. De nya kraven kommer att kraftigt öka denna kostnad.

Det är inte bara 50 000 blanketter som företagen enligt promemorians uppskattning ska fyllas i utan det är även tid som åtgår för att sätta sig in i materialet och rapporteringen. Det ter sig svårt att klara kravet att "behöva lämna uppgifter om vilka stödmottagare som företaget köpt biodrivmedel eller biogas ifrån och vilka belopp som härrör från respektive stödmottagare". Särskilt hur "information om att stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd kommer även att krävas" för import av produkt då sådant krav kan ses som hämmande enligt frihandelsavtalet.

Svenska Bioenergiföreningen

Gustav Melin
VD

Kjell Andersson
Näringspolitisk chef